

SŁUCHANIE



PRZYPADEK ROZALII - FRAGMENT OPWIADANIA "ANTEK"

Proszę wysłuchać fragmentu opowiadania Bolesława Prusa *Antek* i uzupełnić brakujące słowa. (Fragment zaczyna się na minucie 09:02).

[Antek] Miał już dziesięć lat, kiedy pewnego razu ośmioletnia wówczas ¹ _____ jego, Rozalia, strasznie **zaniemogła**. Jak się położyła z wieczora, to się jej na drugi dzień dobudzić było trudno. Ciało miała ² _____, oczy **błędne** i **gadała od rzeczy**.

Matka z początku myślała, że dziewczyna **przyczaja się**, dała jej więc parę **szturchańców**. Ale gdy to nie pomogło, **wytarła** ją gorącym octem, a na drugi dzień **napiła** ³ _____ z **piołunem**.

Wszystko na nic, a nawet gorzej, bo po wódce wystąpiły na **dziewuchę** sine plamy. Wtedy wdowa **przetrząsnawszy szmaty**, jakie tylko były w skrzyni i w **komorze**, wybrała sześć ⁴ _____ i wezwała na ratunek Grzegorzową, wielką **znachorkę**.

Mądra baba obejrzała ⁵ _____ uważnie, **opluła** koło niej podłogę jak należy, posmarowała ją nawet **sadłem**, ale — i to nie pomogło.

Wtedy rzekła do matki:

— Napalcie, **kumo**, w ⁶ _____ do chleba. **Trza** dziewczynie **zadać na dobre poty**, to **ją odejdzie**.

Wdowa napaliła w piecu **jak się patrzy** i **wygarnęła** węgle czekając dalszych rozkazów.

— No, teraz — rzekła znachorka — położyć dziewczuchę na **sosnowej desce** i **wsadzić ją w piec na trzy zdrowaški**. **Ozdrowieje wnet, jakby kto ręką odjął!**

Istotnie, położono Rozalię na sosnowej desce (Antek patrzył na to z rogu izby) i wsadzono ją, ⁷ _____ naprzód, do pieca.

Dziewczyna, gdy ją gorąco **owiało**, **ocknęła** się.

— **Matulu**, co wy ze mną robicie? — zawołała.

— Cicho, głupia, to ci **przecie** wyjdzie na ⁸ _____.

Już ją wsunęły **baby** do połowy; dziewczyna poczęła się rzucać jak ⁹ _____ w sieci. Uderzyła

znachorkę, schwyciła ¹⁰ _____ obu rękami za szyję i **wniebogłoso** krzyczała:

— A **dyc** wy mnie spalicie, matulu!...

Już ją całkiem wsunięto, piec **założono** deską i baby **poczęły odmawiać** trzy zdrowaški...

— *Zdrowaś, Panno Mario, łaski pełna...*

— Matulu! matulu moja!... — jęczała nieszczęśliwa ¹¹ _____ — O matulu!...

— *Pan z tobą, błogostawionaś ty między niewiastami...*

Teraz Antek podbiegł do pieca i schwycił matkę za ¹² _____.

— Matulu! — zawołał z płaczem — a dyc ją tam na śmierć zaboli!...

Ale tyle tylko zyskał, że dostał w **leb**, **ażeby** nie przeszkadzał odmawiać zdrowasiek. Jakoś i chora przestała bić w deskę, rzucać się i ¹³ _____.

Trzy zdrowaški odmówiono, deskę **odstawiono**.

W głębi pieca leżał trup ze skórą ¹⁴ _____, **gdzieniegdzie oblażą**.

— Jezu! — krzyknęła matka ujrawszy dziewczynę niepodobną do ¹⁵ _____.

I taki ogarnął ją żal za dzieckiem, że ledwie pomogła znachorce przenieść zwłoki na **tapczan**. Potem uklękła na środku izby i, bijąc ¹⁶ _____ w **klepisko**, wołała:

— Oj, Grzegorzowa!... A cóż wyście najlepszego zrobili!...

Znachorka była **markotna**.

— Et!... Cicho byście lepiej byli... Wy może myślicie, że **dziewuszysko** od gorąca tak szcerwieniało? To tak z niej choroba wylazła, **ino** że trochę za prędko, więc i **umorzyła niebogę**. To wszystko przecie z mocy ¹⁷ _____.

We wsi nikt nie wiedział o przyczynie śmierci Rozalii. Umarła dziewczucha — to trudno. Widać, że już tak było przeznaczone. **Alboż** to jedno dziecko co rok we wsi umiera, a przecie zawsze ich jest ¹⁸ _____.